

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre ve Şehircilik Bakanı Mehmet ÖZHASEKİ tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 29.11.2016

Mehmet Bekaroğlu

İstanbul Milletvekili

Doğu Karadeniz Bölgesinde Giresun, Trabzon, Rize ve Artvin illerinde ÇAYKUR'a ait 47, özel sektöre ait yaklaşık 150 çay fabrikası bulunmaktadır. ÇAYKUR ve özel sektöre bağlı çay fabrikalarının çevre kirliliğine yol açtığına dair gerek bölge halkı tarafından dile getirilen şikâyetler gerekse de sivil toplum kuruluşları tarafından kaleme alınmış raporlar bulunmaktadır.

Bu konuda yaptığım araştırmalar sonucunda bir kısmının işletme ruhsatı dahi olmadığı, çoğu fabrikanın baca filtersinin bulunmadığı, ses izolasyonu için gerekli tedbirlerin alınmadığı, katı ve sıvı atıkların herhangi bir işleme tabi tutulmadan çevreye bırakıldığı tarafımdan tespit edilmiştir.

Bunun yanında Rize Ticaret Borsası tarafından Şubat 2013 tarihinde çıkarılan Özel Sektör Çay Fabrikaları Genel Çevresel Değerlendirme Raporunda da bu konuda önemli eksikliklere işaret edilmektedir. Buna göre;

Çay fabrikalarının çoğunun Çevre İzni bulunmadığı,

Yakma ünitesine bağlı bacaların ve fırın ünitesine bağlı toz bacalarının yüksekliklerinin ilgili yönetmeliğe uygun olmadığı, otomatik helezon ve otomatik döner hava kilit sistemlerinin bulunmadığı,

Tasnif ve paketleme ünitelerinde ortam tozsuzlaştırma sistemlerinin olmadığı,

Çay fabrikalarının yakma ünitelerinde kullanılan katı yakıtların üstü açık olarak depolanması sonucunda yağmurla temas eden bu yakıtların endüstriyel atıksulara dönüştüğü,

Çay fabrikalarındaki baskın gürültü kaynakları konusunda gerekli ölçümlerin yapılması gerektiği belirtilmiştir.

Ayrıca Rize Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü 2015 İl Çevre Durum Raporu'nda Rize ilinde 2016 yılında 185 adet şikâyet alındığı, il genelinde çevreye etkisi olan tesislerin %55'ini çay fabrikalarının oluşturduğu ifade edilmiştir. Yine aynı raporda şikâyetlerin çay fabrikalarının çoğunda işletme

esnasında emisyon indirim sistemlerinden kaynaklı sorunlar olması nedeniyle %56'sı hava konulu olduğu belirtilmiştir.

Bu bağlamda;

1. Çevre Denetim Yönetmeliği, Sanayi Kaynaklı Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği ve diğer ilgili yönetmelikle kapsamında çay fabrikalarında düzenli kontrol ve denetimler yapılmakta mıdır?

2. Bu kontrol ve denetimler kapsamında hangi sorunlar tespit edilmiştir? Tespit edilen sorunlar çerçevesinde 2002-2016 yılları arasında kaç firmaya, hangi cezalar verilmiştir? Tespit edilen sorunların giderilip giderilmediği yönünde gerekli kontroller yapılmış mıdır? Bu konuda ilgili yıllar aralığında kapatılan firma olmuş mudur? Bu firmaların kaçına süreli ya da devamlı kapatma cezası verilmiştir?

3. Rize Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü 2015 İl Çevre Durum Raporu'nda da belirtildiği üzere çay fabrikalarının büyük bir kısmı meskün mahal içerisinde yer almaktadır. Çay fabrikaların yarattığı çevre kirliliğinin önlenmesi açısından yerleşim yerlerinden çıkarılarak sanayi bölgelerine taşınması konusunda herhangi bir girişim var mıdır?

4. Çay fabrikaları ruhsatlandırılırken çevre izin belgesi şartı aranmakta mıdır? Daha önceden ruhsatlandırılan firmaların çevre izin belgeleri olup olmadığı konusunda herhangi bir inceleme yapılmış mıdır?

5. Rize Ticaret Borsası tarafından hazırlanan raporda özel sektörde faaliyet gösteren çay fabrikalarının sadece 13'ünün çevre izni, 4'ünün de geçici faaliyet belgesi olduğu belirtilmektedir. Bugün ÇAYKUR fabrikaları dahil olmak üzere kaç fabrikanın çevre izin, geçici faaliyet belgesi vardır? Bu belgelerin temin edilmesi konusunda düzenli denetimler yapılmakta mıdır? Çevre izin belgesi ya da geçici faaliyet belgesi olmadığı için ceza alan ÇAYKUR ya da özel sektörde faaliyet gösteren çay fabrikası var mıdır?